

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.21.368

**Inventaris van de collectie D.J van
Wijnen, 1946-1962**

N. Pels

Nationaal Archief, Den Haag 2007

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Selectie en vernietiging.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
INDONESIË.....	11
1. Staatkundige hervormingen.....	11
a. Algemeen.....	11
b. Buitenlandse aspecten.....	11
2. Bestuur.....	11
a. Nederlandse organen.....	11
b. Economie en Financiën.....	12
c. Militaire kwesties.....	13
3. Regionale Zaken.....	13
a. Republiek: inwendige situatie.....	13
b. Republiek: onderhandelingen.....	14
c. Republiek: oprichting.....	15
NIEUW-GUINEA.....	16
DOCUMENTATIE.....	18

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 619 D.J. van Wijnen

Archiefbloknummer:

C27013

Omvang:

54 inventarisnummer(s); 0,80 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. Sommige stukken zijn gesteld in het Engels, Frans en Indonesisch.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Wijnen, D.J. van, (1914-1996)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Historisch (persoonlijk) archief van D. J. van Wijnen, opgemaakt uit hoofde van diens functie als voorlichter bij de Regeringsvoorlichtingsdienst te Indonesië en Australië.

Het grootste deel van het archief heeft betrekking op de onderhandelingen tussen de Nederalandse regering en de Republiek Indonesië over de soevereiniteitsoverdracht en zaken die daarmee samenhangen, zoals de politionele acties. Daarnaast heeft het archief betrekking op de Nederlands-Indonesisch conflict over Nieuw-Guinea. Het archief bestaat uit notities, verzamelde documentatie, opiniestukken, rapportages, artikelen en interviews, waaronder een aantal vertrouwelijke stukken.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 619 D.J. van Wijnen, nummer toegang 2.21.368, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Wijnen, van, 2.21.368, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

D.J. van Wijnen, geboren op 11 oktober 1914 te Zaltbommel, vertrok in 1935 naar Indië om als journalist te gaan werken bij de Deli Courant. Hij werkte daar tot 1942. Gedurende de overige jaren van de Tweede Wereldoorlog werd hij tewerkgesteld als krijgsgevangene aan de Birma-spoorweg. Van 1945 tot 1946 was hij voorlichter in Bangkok en Singapore. In 1946 werd hij benoemd tot hoofd van de voorlichtingsdienst in Semarang.

Vanaf 1947 was hij werkzaam bij de Regeringsvoorlichtingsdienst (RVD) in Batavia, eerst als woordvoeder van de Commissie Generaal, daarna als hoofd buitenlandse dienst en later als voorlichter van het Hoge Commissariaat.

In de jaren 1952-1956 was hij eerst verbonden als voorlichter aan het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen en later werkzaam bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag met als speciale portefeuille Indonesië.

In 1956 was hij werkzaam te Sydney, Australië als hoofd Nederlands Informatie Bureau en hield hij zich bezig met het Indonesisch-Nederlands conflict over Nieuw-Guinea.

In 1960 vertrok hij naar Washington om daar als persattaché te werken onder de ambassadeur J.H. van Rooijen. Ook hier was hij weer betrokken bij het Indonesisch-Nederlands conflict over Nieuw-Guinea. In Washington werkte hij tot 1964.

Vanaf 1964 tot aan zijn pensioen in 1977 was hij werkzaam te Londen als woordvoeder van de Nederlandse Ambassade aldaar en als Raad voor pers- en culturele zaken.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief is in november 1999 in bewaring gegeven door mw. W. E. van Wijnen-Teunis te Wouw.

Schenking (van een niet overheidsarchief)

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is door schenking verworven.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

In het archief van Van Wijnen bevinden zich voornamelijk stukken opgemaakt uit hoofde van zijn verschillende functies als voorlichter van de Nederlandse overheid. Het archief beslaat vooral de periode waarin Van Wijnen werkte als voorlichter in Indonesië voor de Regeringsvoorlichtingsdienst. Veel archiefstukken hebben dan ook betrekking op de onderhandelingen tussen de Nederlandse regering en de Republiek Indonesië over soevereiniteit van de Republiek in de jaren 1945-1949 en de gebeurtenissen die daarmee verband hielden, zoals de politionele acties in 1946. Daarnaast is een gedeelte van het archief gevormd in de tijd dat Van Wijnen werkzaam was in Sydney. Deze archiefstukken hebben vooral betrekking op het Indonesisch-Nederlands conflict over Nieuw-Guinea.

Het archief bestaat voornamelijk uit documenten die zijn gebruikt in het kader van zijn voorlichtingswerk, persberichten en daarvoor voorbereidende teksten, waaronder documenten veelal aangemerkt als "geheim" die ten grondslag hebben gelegen aan de persberichten en waaruit een verantwoorde berichtgeving moest worden gehaald. Naast rapporten van de RVD zelf bevinden zich ook veel stukken van andere persdiensten, nieuwsbrieven en rapportages in het archief, die door van Wijnen werden gebruikt als informatiebronnen.

SELECTIE EN VERNIETIGING

Er is niets uit het archief vernietigd.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Het archief is in 2007 beschreven door de afdeling Selectie en Acquisitie van het Nationaal Archief.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

INDONESIË

1. STAATKUNDIGE HERVORMINGEN

A. ALGEMEEN

- 1 Stukken betreffende voor Indonesië belangrijke momenten in de historische betrekkingen met Nederland uit 1901, 1918 en 1942, [1945] 1 omslag
- 2 Stukken betreffende de in de periode van 15 november 1946 - 20 juli 1947 doorgevoerde implementatie van de bij het verdrag van Linggadjati gemaakte afspraken, 1947 2 stukken
- 3 Chronologisch overzicht van de ontwikkeling van het Indonesische vraagstuk in de nationale en internationale politieke verhoudingen (14 augustus 1945 -1 januari 1949), uitgave van de RVD; met een supplement over de periode van 6 juni - 28 december 1949, 1949 1 katern, 1 stuk
Supplement in het Engels

B. BUITENLANDSE ASPECTEN

- 4 Nieuwsbrief van de Directie Voorlichting Buitenland van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van 3 november 1947 betreffende besprekingen in de Veiligheidsraad over de uitwerking van het besluit "staakt het vuren", met bijlage, 1947 2 stukken
- 5 Rapport van de Verenigde Naties Commissie voor Indonesië, aangeboden aan de Veiligheidsraad op 13 april 1951, betreffende de ontwikkelingen sinds de soevereiniteitsoverdracht, met bijlagen, [1948],1949, 1951, z.j. 1 omslag

2. BESTUUR

A. NEDERLANDSE ORGANEN

- 6 Rapport van 17 oktober 1945 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de historische ontwikkelingen sinds de Japanse bezetting, 1945 1 omslag

-
- 7** Reacties van de Regerings Voorlichtingsdienst, gepubliceerd in: De Opdracht, december 1945, naar aanleiding van prof.dr. C. Gerretson's artikel 'De Britse houding: Van Mook's Schuld', 1945 1 omslag
- 8** Memorandum van de Regerings Voorlichtingsdienst inzake de proclamatie en de constitutie van de Republiek Indonesië, de administratieve organisatie en het leger, [1945] 1 stuk
- 9** Stukken betreffende het sluiten van een verdrag door de Nederlandse en Indonesische delegaties onder leiding van de Britse consul-generaal te Batavia, Lord Killean, betreffende het staken van de vijandelijkheden en het instellen van een Commissie-Generaal voor de vervolgbesprekingen op 14 oktober 1946, 1946 1 omslag
- 10** Stukken betreffende de behandeling door de Tweede Kamer van het concept van het verdrag van Linggadjati, 1946 1 omslag
- 11** Notities van Van Wijnen betreffende het aanstellen van Public Relations Officers in het buitenland en de taken van de Film- and Foto-unit van de Netherlands Indies Government Information Service, 1946 2 stukken
- 12** Toespraak van adjunct-secretaris-generaal mr. Th.H. Bot over de politieke ontwikkeling in Nederlands-Indië, uitgesproken op 28 mei 1948, 1948 1 stuk
Stuk in het Frans
- 13** Nota "Checked by Apathy", opgesteld door J.J. van der Laan, persattaché bij het Nederlandse gezantschap, inzake onderwijsvoorzieningen in Indonesië tot en met 1939, z.j. [1948] 1 stuk
- 14** Besluit van de Nederlandse regering om over te gaan tot de tweede politionele actie, met bijlage, 1948 1949 1 stuk
- B. ECONOMIE EN FINANCIËN**
- 15** Stukken betreffende overleg met Indonesië over het mogelijk opzeggen van de in 1949 gesloten Handelsunie, 1954-1956 1 omslag

- 16** Stukken betreffende de financiële relatie tussen Nederland en Indonesië i.v.m. door Indonesië tegen Nederlanders en Nederlandse bezittingen afgekondigde maatregelen, 1956-1958 1 omslag
Hierin ook stukken in het Engels

C. MILITAIRE KWESTIES

- 17** Nota betreffende het strafrechtelijk onderzoek en de aanleiding tot de zuiveringsactie n.a.v. het door de Commissie van Onderzoek vertrouwelijk aan de Tweede Kamer aangeboden rapport over de militaire ongeregeldheden in het tijdvak december 1946-februari 1947, 1947 1 stuk
- 18** Uitgaven van de Regeringsvoorlichtingsdienst, met betrekking tot het opheffen van de Commissie-Generaal en het uitvoeren van de eerste politionele actie en de regeringsverklaring van minister-president L.J.M. Beel van 23 september 1947 naar aanleiding hiervan, 1947 1 omslag
Hierin ook geheime en vertrouwelijke stukken

3. REGIONALE ZAKEN

A. REPUBLIEK: INWENDIGE SITUATIE

- 19** Vertrouwelijke rapport van de Regerings Voorlichtingsdienst over de toestand in Indonesië op 22 oktober 1945, 1945 1 stuk
- 20** Vertaling van de brochure Onze Strijd van Soetan Sjahrir van het Republikeinse Departement van Voorlichting, met het politiek manifest van 1 november 1945 als bijlage, met reactie van Regerings Voorlichtingsdienst als bijlage, 1945 3 stukken
- 21** Nota van het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen van 18 september 1946 inzake een conferentie van de Nederlands-Indische regering met de afgevaardigden van buiten Java en Sumatra gelegen eilanden te Malino, 1946 1 stuk
- 22** Stukken betreffende de invloed van Japan op Nederlands-Indië van 1942-1945, resulterend in het streven naar onafhankelijkheid, waaronder redevoeringen van Soekarno, alsmede historische overzichten van de Regerings Voorlichtingsdienst en verzamelde documenten,

---

1946-1947, 1949 1 omslag
Hierin ook geheime en vertrouwelijke stukken
Hierin ook stukken in het Engels

23 Brief van de Regerings Voorlichtingsdienst aan J.J. van der Laan, persattaché van het Nederlandse Inlichtingen Bureau te Melbourne, inzake prostituee "Soerabaia Sue", 1948 1 stuk

24 Stukken betreffende het communisme in Indonesië , waaronder een nota over de communistische opstand in de Republiek Indonesië n.a.v. de inname van de stad Madioen en het uitroepen aldaar van een sovjet republiek, [1948] 1 omslag

B. REPUBLIEK: ONDERHANDELINGEN

25 Stukken betreffende de situatie in Indonesië voor 1942 en het ontstaan van de Republiek sinds augustus 1945, 1946 1 omslag

26 Uitgaven van de Regeringsvoorlichtingsdienst, met betrekking tot de Pangkalpinangconferentie/wapenstilstandsovereenkomst te Batavia, 1946 1 omslag
Hierin ook stukken in het Frans en Engels.

27 Uitgaven van de Regeringsvoorlichtingsdienst, met betrekking tot de overeenkomst van Lingaddjati, 1947 1 omslag
Hierin ook geheime en vertrouwelijke stukken.

28 Stukken betreffende het begin van de besprekingen over de onafhankelijkheid van Indonesië, 1947-1949 1 omslag

29 Uitgaven van de Regeringsvoorlichtingsdienst, met betrekking tot de soevereiniteitsonderhandelingen tussen Nederland en Indonesië, 1948 1 omslag

30 Stukken betreffende het functioneren van het Secretariaat-Generaal der Ronde Tafel Conferentie, 1949 1 band
Hierin ook geheime en vertrouwelijke stukken

31 Stukken ingekomen bij Van Wijnen vanuit Nederlands-Indië, voornamelijk ter voorbereiding op de Ronde Tafel Conferentie, waaronder verwijderde anti-Nederlandse aanplakbiljetten,

---

1949 1 omslag

32 Stukken betreffende de Eerste en Tweede Algemene Vergadering der Ronde Tafel Conferentie van 23 augustus - 2 november 1949; doorschoten met persoonlijke aanbevelingen van Van Wijnen aan adjunct-secretaris-generaal mr. Th.H. Bot, 1949 1 band

33 Stukken betreffende de voorbereiding en uitvoering van de soevereiniteitsoverdracht van Nederland aan Indonesië op 27 december 1949, 1949 -1950 1 omslag
Hierin ook stukken in het Engels en het Indonesisch

34 Rapport met de resultaten van de Eerste conferentie van ministers van de Nederlands-Indonesische Unie, gehouden van 25 maart - 1 april 1950 te Djakarta, 1950 1 deel

C. REPUBLIEK: OPRICHTING

35 Krantenartikel betreffende het contract van de Amerikaan Matthew Fox met de Republiek Indonesië, waarbij hem een economisch monopolie wordt verleend, [1948] 1 stuk

36 Verschillende korte biografieën van Indonesische politici en achtergrond informatie over de Republiek Indonesië, 1949-1950 1 omslag

37 Stukken betreffende de Nederlands-Indonesische Unie conferenties van 25 maart en 20 november 1950, 1950 1 omslag

NIEUW-GUINEA

- 38** Opinieartikelen van verschillende auteurs betreffende het conflict tussen Nederland en Indonesië over de overdracht van Nieuw-Guinea aan de Indonesische Republiek, 1945-1949 1 omslag
Hierin ook stukken in het Engels
- 39** Stukken betreffende de "Van Royen-Rum Verklaringen", 1949 1 omslag
- 40** Stukken betreffende het conflict tussen Nederland en Indonesië over de overdracht van Nieuw-Guinea aan de Indonesische Republiek, 1949-1962 1 omslag
Hierin ook stukken (vertalingen) in het Frans en Engels
- 41** Stukken betreffende de standpunten van de Nederlandse overheid met betrekking tot Nieuw-Guinea, 1950-1959 6 stukken
- 42** Uitgaven van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, met betrekking tot de Nederlandse Indonesische relaties betreffende Nieuw-Guinea, 1950-1962 1 omslag
- 43** Uitgaven van The Netherlands Information Service in New York, 1957-1962 1 omslag
- 44** Krantenartikelen over het conflict tussen Nederland en Indonesië over de besprekingen m.b.t. de overdracht van Nieuw-Guinea aan de Indonesische Republiek, 1957-1962 1 omslag
- 45** Rapportages van de Nederlandse Delegatie aan de Algemene vergadering van de Verenigde Naties, o.m. verklaringen van de minister van Buitenlandse Zaken Luns over Nieuw-Guinea, 1961-1963 1 omslag
- 46** Artikelen van verschillende buitenlandse persdiensten over Nieuw-Guinea, 1957-1968 1 omslag
- 47** Interviews, o.a. met voormalig minister-president Willem Drees en voormalig minister van Buitenlandse Zaken Joseph Luns, betreffende het conflict tussen Nederland en Indonesië over de overdracht van Nieuw-Guinea aan de Indonesische Republiek, 1958 1 omslag

---

Hierin ook stukken in het Frans

- 48** Verslag Van Wijnen over zijn ontmoeting met Willem Oltmans op de Nationale Persclub te Washington, 1960 1 stuk
- 49** Stukken betreffende de overeenkomst tussen de Indonesische Republiek en het Koninkrijk Nederland aangaande Nieuw-Guinea, 1962-1969 4 stukken

DOCUMENTATIE

- 50** Overzicht der plannen van de Nederlandsche Regeering over...., uitgave van de Regerings Voorlichtings Dienst (RVD), 1946 1 deel
- 51** The Netherlands East Indies comes of Age, door Bartholomew Landheer, uitgave van de Netherlands Information Bureau te New York, [1945] 1 katern
- 52** Islam in the Netherlands East Indies, door Raden Abdulkader Widjojoatmodjo, van de Netherlands Information Bureau te New York, [1945] 1 katern
- 53** Administration of Justice in Indonesia, gepubliceerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, 1955 2 stukken
met brief met redactionele opmerkingen op de publicatie
- 54** Schakels. Nederlands Nieuw-Guinea in kaart en foto, gepubliceerd door het Ministerie van Zaken Overzee, 1958 2 stukken
met Engelse vertaling